EEN JAAR WORGSLANGEN IN HUIS
DEEL 6. HET VERHAAL OVER HET GEVAAR

ONE YEAR OF CONSTRICTING SNAKES AT HOME
PART 6. THE STORY ABOUT THE DANGER

A.A. Verveen †

Deze slangen zijn niet giftig en leveren uit dat oogpunt geen gevaar op. Handelingen die deze dieren kunnen uitvoeren zijn bijten en worgen.

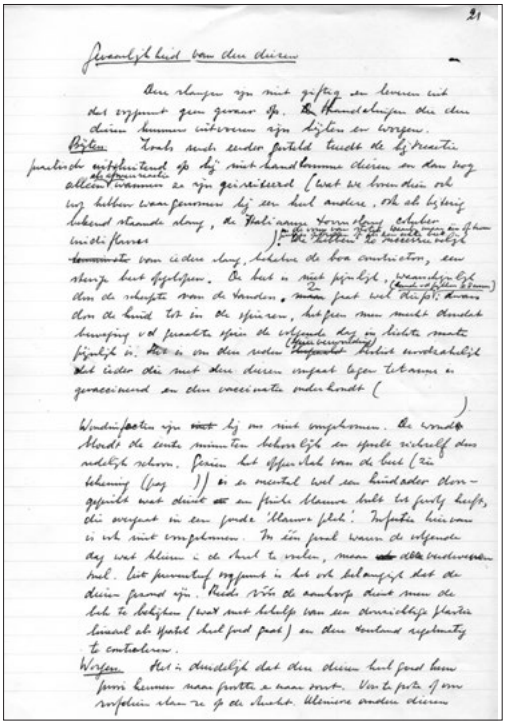
Bijten
Zoals reeds eerder gesteld, treedt de bijtreactie praktisch uitsluitend op bij niet-handtamme dieren en dan nog alleen als afweerreactie wanneer ze zijn geïrriteerd (wat we bovendien ook nog hebben waargenomen bij een heel andere, ook als bijterig bekend staande slang, de Italiaanse toornslang, *Coluber viridiflavus* (tegenwoordig *Hierophis viridiflavus* – red.) in de vorm van stoten, waarbij maar één of twee putjes optraden, of als een echte beet). We hebben zo successievelijk van iedere slang, behalve de *Boa constrictor*, een stevige beet opgelopen. De beet is niet pijnlijk, waarschijnlijk door de scherpte van de tanden, ze gaat wel diep – tanden van de Python 8 mm: dwars door de huid tot in de spieren, hetgeen men merkt, doordat beweging van de geraakte spieren de volgende dag in lichte mate pijnlijk is. Het is om deze reden (spierverwonding) beslist noodzakelijk dat ieder die met deze dieren omgaat tegen tetanus is gevaccineerd en die vaccinatie onderhoudt.

Wondinfecties zijn bij ons niet voorgekomen. De wond bloedt de eerste minuten behoorlijk en spoelt zichzelf dus redelijk schoon. Gezien het oppervlak van de beet (Figuur 2) is er meestal wel een huidader doorgeprikt, wat direct een flinke blauwe plek tot gevolg heeft, die overgaat in een goede 'blauwe plek'. Infectie hiervan is ook niet voorgekomen. In één ge-

A.A. Verveen †

These snakes are non-venomous and pose no danger from that point of view. Actions that these animals can perform are biting and strangling.

Biting
As stated earlier, the bite reaction occurs almost

21

Gevaarlijkheid van deze dieren

Deze slangen zijn niet giftig en leveren uit dat oogpunt geen gevaar op. Handelingen die deze dieren kunnen uitvoeren zijn bijten en worgen.

Bijten Zoals reeds eerder gesteld, treedt de bijtreactie praktisch uitsluitend op bij niet-handtamme dieren en dan nog alleen als afweerreactie wanneer ze zijn geïrriteerd (wat we bovendien ook nog hebben waargenomen bij een heel andere, ook als bijterig bekend staande slang, de Italiaanse toornslang, Coluber viridiflavus

de Python 8 mm: dwars door de huid tot in de spieren, hetgeen men merkt, doordat beweging van de geraakte spieren de volgende dag in lichte mate pijnlijk is. Het is om deze reden (spierverwonding) beslist noodzakelijk dat ieder die met deze dieren omgaat tegen tetanus is gevaccineerd en die vaccinatie onderhoudt (

)

Wondinfecties zijn bij ons niet voorgekomen. De wond bloedt de eerste minuten behoorlijk en spoelt zichzelf dus redelijk schoon. Gezien het oppervlak van de beet (zie tekening (fig.)) is er meestal wel een huidader doorgeprikt, wat direct een flinke blauwe plek tot gevolg heeft, die overgaat in een goede 'blauwe plek'. Infectie hiervan is ook niet voorgekomen. In één geval waren de volgende dag wat blauwe e.d. bult te vinden, maar

Het persoonlijk oogpunt is het ook belangrijk dat de dieren gezond zijn. Reeds vóór de aanschaf dient men de bek te bekijken (wat met behulp van een doorschijnend plastic lineaal als spatel heel goed gaat) en den toestand nauwkeurig te controleren.

Worgen Het is duidelijk dat deze dieren heel goed hun prooi kunnen doen stikken. Voor te grote of voor stekelige prooi zal er op de duur bij deze en andere dieren

Figuur 1. Aantekeningen van Bert Verveen over de gevaarlijkheid van wurgslangen. Figure 1. Notes by Bert Verveen about the dangerousness of constrictors.

val waren de volgende dag wat klieren in de streek te voelen, maar deze verdwenen snel. Uit preventief oogpunt is het ook belangrijk dat de dieren gezond zijn. Reeds vóór de aankoop dient men de bek te bekijken (wat met behulp van een doorzichtig plastic liniaal als spatel heel goed gaat) en deze toestand regelmatig te controleren.

Worgen

Het is duidelijk dat deze dieren heel goed hun prooi kennen naar grootte en naar soort. Voor te grote dieren of voor roofdieren slaan ze op de vlucht. Kleinere andere dieren laten ze geheel met rust.

Bij de mens hebben wij tot voor kort nooit een worgreactie waargenomen. De uitzondering wordt gevormd door de netpython (zowel de anaconda als de boa's hebben, hoe geïrriteerd ze ook waren, nooit een wurging uitgevoerd). Deze werd geïnspecteerd op de toestand van zijn bek, waarvoor hij met een hand achter de kop werd vastgehouden. De andere hand hield de rest van het dier min of meer in bedwang. De slang wikkelde, te beginnen met de staart, een stuk of vier kronkels om deze hand en begon stevig te knijpen. Zó stevig, dat het lichaam van de slang heel sterk werd afgeplat. De indruk was dat de slang al zijn kracht ontplooide. De bek was inmiddels weer geïnspecteerd en de slang werd – al knijpend – teruggebracht naar zijn terrarium, dat hij niet direct herkende, tot hij boven de waterbak waar hij veel in zat, werd gehangen. Hij liet toen direct los (we hadden inmiddels de kop al vrij lang losgelaten) en verdween met grote snelheid onder water. Op de hand was duidelijk te zien dat de slang flink had geknepen. Het buitenste deel van de hand en de vingers waren duidelijk roder. Subjectief werd deze worging gewaardeerd als: het krijgen van een langdurige ferme handdruk van een sterke kerel.

Deze ervaring, gevoegd bij alle andere, kunnen wij voor wilde slangen stellen dat ze:

- niet bijten, tenzij ze zijn geïrriteerd, wat dan eigen schuld is

exclusively in non-tame animals and then only as a defensive reaction when they are irritated (which we have also observed in a completely different snake, also known as prone to biting, the western whip snake, *Coluber viridiflavus* (nowadays *Hierophis viridiflavus* – eds.) in the form of punches, where only one or two pits occurred, or as a true bite). We have successively received a strong bite from every snake, except the boa constrictor. The bite is not painful, probably due to the sharpness of the teeth, but it goes deep - teeth of the python 8 mm: straight through the skin and into the muscles, which is noticed by movement of the affected muscles the next day being painful in a light degree. It is imperative for this reason (muscle injury) that anyone handling these animals is vaccinated against tetanus and maintains that vaccination.

Figuur 2. Bijtafdruk van onderkaak en bovenkaak van de netpython. Figure 2. Bite mark of lower jaw and upper jaw of the reticulated python.

Wound infections have not occurred with us. The wound bleeds quite a bit for the first few minutes and so rinses itself fairly clean. Given the surface of the bite (Figure 2), a skin vein has usually been punctured, which immediately results in a significant bruise, which turns into a good 'bruise'. Infection from this has also not occurred. In one case, some glands could be felt in the area the next day, but they quickly disappeared. From a preventive point of view, it is also important that the animals are healthy. Even before purchasing, one should look at the mouth (which works very well with the help of a transparent plastic ruler as a spatula) and check this condition regularly.

Strangling

These animals know their prey very well by size and by species. They flee from animals that are too large or from predators. They leave smaller other animals completely alone.

Figuur 3. Bert Verveen in 1966 observeert de Malayopython reticulatus. Aantekening op achterkant foto: Tracht hand te 'wurgen'. / Figure 3. Bert Verveen in 1966 observing the Malayopython reticulatus. Note on the back of the photo: Tries to 'strangle' hand.

- zelden worgen, en dan ook pas na extreme irritatie
- dat zowel de bijt- als de worgreactie voor ons ongevaarlijk is, wat slangen tot twee meter lengte betreft

De kans dat al deze factoren opgeteld een niet tamme worgslang nou toevallig net om de hals van een mens zou komen, wat de enige écht gevaarlijke situatie zou zijn, is onzes inziens bij een redelijk verstandige omgang met deze dieren verwaarloosbaar klein (tot twee meter lengte!).

We have never observed a strangling response in humans until recently. The exception is the reticulated python (both the anaconda and the boas, annoyed as they were, never performed a strangulation). It was inspected for the condition of its mouth, for which it was held with one hand behind the head. The other hand more or less held the rest of the animal in check. The snake, starting with the tail, wrapped about four coils around this hand and began to squeeze tightly. So tight that the snake's body became laterally compressed. The impression was that the snake unfolded all its strength. The mouth had now been inspected again and the snake was – while squeezing – returned to its terrarium, which it did not immediately recognize, until it was hung above the water bowl in which it often laid. It then immediately let go (we had already released the head for quite some time) and disappeared under the water with great speed. It was clear to see on the hand the snake had squeezed quite a bit. The outer part of the hand and fingers were noticeably more red. Subjectively, this strangulation was rated as: getting a long firm handshake from a strong guy.

This experience, added to all others, we can say for wild snakes that:

- they don't bite unless they are annoyed, which than is your own fault
- they rarely strangle, and then only after extreme irritation
- both the bite and the strangling reaction are harmless to us, as far as snakes up to two meters in length are concerned.

The chance all these factors added up, an untamed constrictor snake would just happen to end up around a human's neck, which would be the only truly dangerous situation, is in our opinion negligible if these animals (up to two meters in length!) are handled reasonably sensibly.

Translation into English by Erwin Al.